

मैवं भूः शान्ततां वैरं मा ते भूद्विरीदृशी । गच्छेयास्व पराक्षेत्रीमश्वमेधे नृपस्य नः ।
 इति श्रीमहाभारते आश्वमेधिके पर्वणि अनुगीतापर्वणि अश्वानुसारे चतुरशीतोऽध्यायः ॥ ८४ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इत्युक्त्वाऽनुययौ पार्थो हयं कामविहारिणं । न्यवर्त्तत ततो वाजी येन नागाङ्गयं पुरं । २११०
 तं निवृत्तन्तु शुश्राव चारुणैव युधिष्ठिरः । श्रुत्वाऽर्जुनं कुशलिनं स च हृष्टमनाऽभवत् ।
 विजयस्य च तत् कर्म गान्धारविषये तदा । श्रुत्वा चान्येषु देशेषु स सुप्रोतोऽभवत्तदा ।
 एतस्मिन्नेव काले तु द्वादशीं माघपक्षिकीं । इष्टं गृहीत्वा नक्षत्रं धर्मराजो युधिष्ठिरः ।
 समानीय महातेजाः सर्वान् भ्रातृन्महीपतिः । भीमश्च नकुलश्चैव सहदेवश्च कौरवः ।
 प्रोवाचेदं वचः काले तदा धर्ममृतां वरः । आमन्त्र्य वदतां श्रेष्ठो भीमं प्रहरतां वरं । २१११
 आयाति भीमसेनोऽसौ सहाश्वेन तवानुजः । यथा मे पुरुषाः प्राङ्मुखे धनञ्जयसारिणः ।
 उपस्थितस्य कालोऽयमभितो वर्त्तते हयः । माघो च पौर्णमासीयं मासः शेषो वृकोदरः ।
 तत् प्रस्थाप्यन्तु विद्वांसो ब्राह्मणा वेदपारगाः । वाजिमेधार्थमिद्वयं देशं पश्यन्तु यज्ञियं ।
 इत्युक्तः स तु तच्चक्रे भीमो नृपतिशासनं । हृष्टः श्रुत्वा गुडाकेशमायातं पुरुषर्षभं ।
 ततो ययौ भीमसेनः प्राज्ञैः स्तपतिभिः सह । ब्राह्मणानयतः कृत्वा कुशलान् यज्ञकर्मणि । २११२
 तं स शालचयं श्रीमत् संप्रतोलीसुघटितं । मापयामास कौरव्यो यज्ञवाटं यथाविधि ।
 प्रासादशतसम्बाधं भणिप्रवरकुट्टिमं । कारयामास विधिवद्वेमरत्नविभूषितं ।
 स्तम्भान् कनकचित्रांश्च तोरणानि वृहन्ति च । यज्ञायतनदेशेषु दत्त्वा शुद्धश्च काञ्चनं ।
 अन्तःपुराणां राज्ञाञ्च नानादेशसमीयुषां । कारयामास धर्मात्मा तत्र तत्र यथाविधि ।
 ब्राह्मणानाञ्च वेश्मानि नानादेशसमीयुषां । कारयामास कौन्तेयो विधिवत्तान्यनेकशः । २११३
 तथा संप्रेषयामास दूतान् नृपतिशासनात् । भीमसेनो महाबाहो राज्ञामक्रिष्टकर्मणः ।
 ते प्रियार्थं कुरुपतेराययुर्नृपसत्तमाः । रत्नान्यनेकान्यादाय स्त्रियोऽश्वानायुधानि च ।
 तेषां निविशतान्तेषु शिविरेषु महात्मनां । नर्दतः सागरस्त्रेव दिवस्पृगभवत् स्वनः ।
 तेषामभ्यागतानाञ्च स राजा कुरुवर्द्धनः । व्यादिदेशान्नपानानि शय्याश्चाप्यतिमानुषाः ।
 वाहनानाञ्च विविधाः शालाः शालीक्षुगोरसैः । उपेता भरतश्रेष्ठो व्यादिदेश स धर्मराट् । २११४
 तथा तस्मिन् महायज्ञे धर्मराजस्य धीमतः । समाजग्मुर्मुनिगणा बहवो ब्रह्मवादिनः ।
 ये च द्विजातिप्रवरास्तत्रासन् पृथिवीपते । समाजग्मुः सगिष्यास्तान् प्रतिजग्राह कौरवः ।
 सर्वैश्च ताननुययौ यावदावसथान् प्रति । स्वयमेव महातेजा दध्मं त्यक्त्वा युधिष्ठिरः ।
 ततः कृत्वा स्तपतयः शिल्पिनोऽन्ये च ये तदा । कृत्स्नं यज्ञविधिं राज्ञे धर्मराजे न्यवेदयन् ।
 तच्छ्रुत्वा धर्मराजस्तु कृतं सर्वमतन्द्रितः । हृष्टरूपोऽभवद्राजा सह भ्रातृभिरादृतः । २११५
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तस्मिन् यज्ञे प्रवृत्ते तु वाग्मिनो हेतुवादिनः । हेतुवादान् बह्वनाङ्गः परस्परजिगीषवः ।